

ОСТАННІ ВІСТІ

Понеділок, 16 серпня 1965 р.

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ ЗАКЛИКАЄ ДО ЛІКВІДАЦІЇ ПРИЧИН ЗАВОРУШЕНЬ В ЛОС-АНДЖЕЛЕСІ. Президент був в неділю 15-го серпня вдоволені з того, що після чотирьох днів заворушень в Лос-Анджелесі і просяв всіх американців, щоб допомогли йому в тому, щоб можна було покінчити з тими причинами, які зможуть викликати такі вибухи, як те, що сталося в Каліфорнії. «Я не можу виступити проти заворушень, казав Президент, але ми мусимо виступити проти несправедливих умов, які спричиняють заворушення». В негритянській ділянці Вотте є дуже великий відсоток неграмотних, безробітних і наркоманів, а 30 відсотків дітей з розведених подружжів.

ПРЕЗИДЕНТ ВИМАГАЄ ДОДАТКОВИХ 140 МІЛЬІОНІВ ДОЛАРІВ НА ПРОДУКЦІЮ НАЙВИЩОГО В СВІТІ ЛІТАКА. Ця сума є на витрати впровадження найближчих 18 місяців, а в найближчому році Президент звернеться до Конгресу з просябою про призначення додаткових фондів на цю ціль. Президент Джонсон заявив, що ЗДА мусить якнайшвидше випродувати пасажирський літак, який летів би зі швидкістю більшою від звука, та був би найліпшим пасажирським літаком, найдешевшим та найбезпечнішим в світі.

АСТРОНАВТ КУПЕР І КОНРАД 19 СЕРПНЯ ПОЧИНАЮТЬ 8-ДЕННИЙ ЛЕТ ДОВКОЛА ЗЕМЛІ. Крайова Аеронавтична і Космічна Адміністрація повідомляє, що вони 11 днів не зможуть з ніким зустрічатися, навіть із своїми родинами, бо будуть переходити докладні лікарські, наукові й технічні дослідження. Ці дослідження мають бути такі, коли пам'яті астронавтів ще свіжа, не затемнена розмовами й зустрічами з найближчими. Підполковник Гордон Купер і Командор Чарльз почнуть лет в кабіні Джеміні 5 в четвер п. м. В кабіні Джеміні 4 летіли в червні астронавти МекДівітт і Вайт.

ІНФОРМАЦІЙНА АГЕНЦІЯ ЗДА ФІЛЬМУЄ ЖИТТЯ ПРЕЗИДЕНТА ДЖАНСОНА у фільмі, що називається «Тексаска історія». Справа ця виявилася під час дебатів в Сенаті. Сенатор республіканець із Делевару Джон Дж. Вілліамс поставив внесок, щоб Інформаційна Агенція ЗДА не витрачала своїх фондів на цю ціль, тільки щоб Конгрес склав окремі фонди на продукцію цього фільму. Демократичні сенатори заявляли, що краще зжигати Інформаційна Агенція свої фонди, коли накрутити фільм про президента Джонсона, ніж як би мала накручувати фільми про різні малі події за кордоном. Представник ІА ЗДА Едмунд Семідж сказав, що накручуваний фільм не є про життя президента Джонсона, тільки про економічний розвиток того району, в якому народився Президент.

ТОВАРИСТВО АМЕРИКАНСЬКИХ ЛІКАРІВ І ХІРУРГІВ ПРОТИ АМЕРИКАНСЬКОГО ЛІКАРСЬКОГО ТОВАРИСТВА і закликає його угодити з урядом в справі медичної опіки над старшими в рамках соціального забезпечення. Товариство Американських Лікарів і Хірургів має 16,500 членів, і всі його члени є одночасно й членами Американського Лікарського Товариства, яке нараховує 206,000 членів. АЛТ заявило, що воно як організація не може займатися становищем проти закону про медичну опіку, бо це не було б у згоді з протитрестовим законом. Воно рекомендує своїм членам індивідуально займатися становищем проти нової опіки Товариства Американських Лікарів і Хірургів, заявивши проти медичної опіки і закликає своїх членів її бойкотувати.

У СВІТІ

ІНДІЙСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ЛЯЛЬ БАГАДУР ШАСТРІ ПЕРЕСТЕРІГ ПАКІСТАН в радіопроводі до народу в п'ятницю минулого тижня, що пакистанська «агресія» в приналежній до Індії частині Кашміру може довести до війни. В бою із пакистанськими «інфільтраторами» від 6 серпня ц. р. вбито 126 пакистанців і захоплено 83-ох до полону. Індійські газети закликають до відплатних акцій проти Пакистану. Американський посол в Індії Чарльз Воллес і генеральний секретар ООН У Тант просили індійський уряд не загострювати ситуації відплатними збройними діями.

ЗДА ВІДКЛИКАЛИ З КОЛІШНЬОГО ФРАНЦУЗЬКОГО КОНГА ввесь свій посольський персонал. Хоч що не зрівню з тією маленькою африканською країною дипломатичних взаємин, проте Америка продемонструвала проти постійних шикан, стосованих тамтешнім комуністичним урядом до американських дипломатів та цивільних осіб, включно із спортсменами. Трох членів амбасаді кол. французького Конга у Вашингтоні приділено до персоналу амбасаді в Об'єднаних Націях.

МІЖ ДВОМА ВОРОЖИМИ ТАБОРАМИ В СМЕНИ ПРИПШЛО ДО ПОРОЗУМІННЯ. 200 найвидатніших еміслярів арабів, по 100 від прихильників колишнього тамтешнього короля Мохаммеда аль-Бадра і 100 від республіканського режиму президента Абдуллаха аль-Салада відбули наради на території Саудівської Аравії під патронатом саудівського короля Фейсала і рішили спільно вимагати, щоб Єгипет відкликає своїх 50,000 воїнів з Ємену, після чого в Ємені буде переведений плебісцит щодо форми правління. Громадянська війна в Ємені від 1962 року забрала кругло 100,000 вбитими. Коментатори сумніваються, чи ставлення єгипетського президента Насера Абдулаха аль-Салада і Насера респектуватимуть ту угоду.

ПІВДЕННА КОРЕЯ РАТИФІКУВАЛА ДОГОВІР з Японією з 22 червня ц. р., який завершив 14 років переговорів і 55 років ворожнечі. Корея була під японською окупацією від 1910 до 1945 року. «За» договір голосувало 110 послів парламенту — без спротиву, 62 послів з опозиції зрештеш були своїми мандатами на знак протесту проти того договору й вимагали нових виборів. Вони проголосили тепер що ратифікацію протиконституційною і «недійсною». Японія ратифікує договір у жовтні ц. р.

ЛІДЕР ЗАХІДНО-НІМЕЦЬКИХ СОЦІАЛ-ДЕМОКРАТИВ ВІЛІ БРАНД ЗАПОВІВ у своїй передвиборній кампанії, що коли соціалісти виграють вибори і він стане канцлером — він розпочне безпосередній «діалог» з Советським Союзом про з'єднання Німеччини. Він твердить, що Німеччина є «влетнем в економіку, але карлик в політиці» і тому мусить дістати більший голос в міжнародних справах.

В расових заворушеннях в Лос-Анджелесі вбито 21 особу, поранено 762 і заарештовано 2,253

Воїни каліфорнійської Крайової Гвардії з рушницями й кулеметами вдержують порядок на вулицях Лос-Анджелеса після бурхливих негритянських заворушень в дні 13-15 серпня ц. р.

Лос-Анджелес. — В неділю 15-го серпня вдалося поліції та відділам Крайової Гвардії привернути лад в негритянській частині міста Вотте, хоч що чути було окремі постріли з дахів доміт та виступи окремих одиниць на вулицях проти поліції й воїнів, які контролювали цю частину міста, що займає 50 квадратних миль. Посадник міста Едмунд Дж. Браун, який мусів припинити відпустку в Греції та вернутися до міста, в якому відбулися заворушення, це в четвер, 12-го серпня, у зв'язку з тим, що поліція хотіла заарештувати двох негрів, які в п'яному стані їхали в авто. Біля заарештованих збиралася юрба негрів, яка була переконана в тому, що заарештованим діється кривда, і так почалися заворушення, які спричинили смерть 31-ої особи, число поранених становить 762, а заарештованих — 2,253. Внаслідок пожеж в різних місцях виникла шкода — \$200-000 000. Досі не поразовано, яку шкоду спричинило грабування крамниць, з яких ворохобники забирали товари, або такі на місці нищили. Посадник зарядив поліційну годину, і вночі не відрізняло виходити на вулицю. Перед початком поліційної години 25 негрів привели до в'язниці при вулиці Лінкольн Гайтс і домагалися звільнення заарештованих, але їх відігнала поліція. Забезпечені товариства скептично дивляться на те, чи купці зможуть дістати відшкодування за знищені або вкрадені ці спалені товари, бо ці втрати є дуже високі. Купці скаргитимуть місто за те, що не дало належної безпеки. Поборювали заворушення крім поліції і 2,500 воїнів Крайової Гвардії, які патрулювали по місту немов під час воєнних дій. В неділю вибухнули заворушення в Лонг-Бічі, де вбито одного поліцейського й одного поранено. Губернатор Браун негайно вислав туди відділ Крайової Гвардії.

Успішні „Дні Пластунки“ проведено на Пластовій Оселі

Іст Четтем, Н. П. — В суботу і неділю 14-го і 15-го серпня тут на Пластовій Оселі „Вовча Тропа“ відбулися Дні Пластунки із чисельною участю батьків і гостей. Імпрези почалися в суботу перед полуднем у присутності голови КПС пл. сен. Юрія Ференцевича. До зйіту стануло 140 новачок і сестричок під проводом ст. п. Орисі Волчук та 151 юначок і булава під проводом ст. пл. М. Гордічук. Бунчук-новачки в літньому театрі в Беркширі і поближніх мистецьких галерій. Програмою цього святкового заходу провадити пл. сен. Л. Онішків, а провід заходу складається із членів куреня УСП-ок — „Перші Стежкі“.

Д-р Володимир Бемко, відомий український діяч Бережанщини, помер у Ньюарку Ньюарк, Н. Дж. — В неділю, дня 15 серпня ц. р. помер тут несподівано на 76-му році життя відомий західно-український діяч, адвокат д-р Володимир Бемко. Народився 19 вересня 1889 року в Козовій, Бережанського повіту в Зах. Україні, д-р Володимир Бемко, закінчивши університетський студії, став адвокатом, оборонцем в багатьох цивільних і в 1920 і 1930-их роках політичних процесів УВО й ОУН. Був учасником визвольних змагань в 1917 - 1920 роках, сотником УГАРМ. Ведучи адвокатську канцелярію в Бережанах, розвинув широку культурно-освітню діяльність, як організатор Рідної Школи. Політично був активний в Українському Національно-Демократич-

6,400 ВОЯКІВ МОРСЬКОЇ ПІХОТИ СКРИПИЛИ ЗБРОЙНІ СИЛИ ЗДА У В'ЄТНАМІ

Сайгон. — До Південного В'єтнаму прибуло під кінець минулого тижня дальших 1,500 воїнів морської піхоти, як перший курінь з посеред 6,400 морських піхотинців, що мають скріплені збройні сили в Південному В'єтнамі в найближчих днях. Вони не враховані в отих 50,000 воїнів, що про них говорив президент Джонсон, як підкріплення американців у В'єтнамі. На 8 серпня ц. р. було в Південному В'єтнамі загальною 82,400 американських військовиків, з того 27,700 морської піхоти. Президент заявив, що збільшення тамтешнього війська ЗДА до 125,000, не виключивши, що його буде більше, „коли зійде потреба“. Тамтешня війна продовжується із змінливим настроями. Американці зазнали поважної втрати, коли в одному дні, в минулу п'ятницю (там була тоді вже субота) в налеті проти Північного В'єтнаму втрачено 5 літаків, збитих взаємним комуністичним вогнем. Ще один літак розбився над Північним В'єтнамом. З другого боку — в дельті ріки Меконг нанесено комуністичним партизанам поважну поразку у битві, де згинуло близько 250 партизанів. На політичному фронті не було змін. Паризький поважний щоденник „Ле Монд“ оприлюднив інтерв'ю свого кореспондента з північно-в'єтнамським диктатором Го Чі-Мінгом. Цей останній заявив, що можна буде скликати Женевську конференцію у справі В'єтнаму тільки після того, як Америка прийме 4 точки заяви північно-в'єтнамського прем'єра Фам Ван Донга з 8 квітня ц. р.: відкликання американських військ з В'єтнаму, припинення бомбардування Північного В'єтнаму, вирішення голосом комуністичного фронту визволення у заведенні „ладу“ у Південному В'єтнамі та з'єднання обох частин В'єтнаму — очевидно під його. Го Чі-Мінг, провідом. Таку 100-відсоткову капітуляцію Америки Го Чі-Мінг називав „почесним виходом з ситуації“. Го Чі-Мінг, очевидно, перекоаний, що комуністи переможуть у цій війні. Інакше описує ситуацію один комуністичний повстанець у листі, що його написав до свого приятеля, та якого не встиг вислати. Знайдене того листа при вбитому на побовниці: автор у чорних бравих з'ясував умовини, в яких живуть і боряться партизани. Водночас комуністична пропаганда захоплює новий трикутник: колишній американський воєн на корейському фронті, 36-річний Клеренс Сесіль Адамс, мурин, який, діставшись до комуністичного фронту, не захотів вертатися до Америки, одружився в Китаї і працював в Пейпінгу в апараті для пропаганди в закордонних країнах, став тепер диктором в радіокабелі в Гані і закликає відіти переслідуваних в американській армії до дезерції та бунту. Ясно, що така примітивна пропаганда не має ніякого успіху. Америка зголосила до Міжнародного Червоного Хреста, що вона зберігає гуманітарні принципи з міжнародної конвенції з 1949 року: формально ЗДА приступили до цієї конвенції 2 лютого 1956 року, але тримали її постанови під час Корейської війни. Державний секретар Дін Ракс у своєму листі до президента Комітету Міжнародного Червоного Хреста Самуеля Гонара підкреслює, що комуністичні вороги у В'єтнамській війні не звертають уваги на приписи Женевської конвенції, стосуючи головно кривавий терор супроти цивільних. Комуністичним терористам укладає бравурний наскок на голову квартири поліції в Сайгоні. Кілька терористів примчались „джіпом“ до брами у головній квартирі поліції вбили шістьох сторожів та вдерлися на сиринці до вірні обжили будинок бомбардували, якими сильно пошкодили його та поранили багатьох поліцейських і цивільних. Головного команданта поліції тоді загнали там не було. Серед заколоту, який тоді схилювався, терористи втекли.

Шостий Конгрес Міжнародної Ради Християнських Церков засудив переслідування віри на Україні

Женева (Л. Ж. П.). — Міжнародна Рада Християнських Церков під проводом д-ра К. Мекінтайра розпочала 12 серпня ц. р. перше достоянне сесію свого достояннього 6-го з черги Конгресу. На п'ятницю 13 серпня передбачене закінчення Конгресу, тому всі кваліфікації перепроводили особливо важливі та актуальні резолюції. Натурально, що при цьому кожний з 48 національних делегатів хвилюється, боячись, щоб і вона не була забута при загальній повені внесків, пропозицій і вимог, спрямованих проти іншої повені, що пливє з усяких соціалістичних церковно-політичних угруповань. Вони ж часто знаходять собі приміщення в цьому космополітичному центрі світу, де до речі, має місце й Палац Націй, звідки розлучають пропагандистів клініч підголосків Москви. Цей Палац, на пару поверхів зичоский, міститься в долинці над нашим 14-типоверховим Інтерконтинентальним готелем на три - п'ять хвилин ходи, і як дається, із задрістю й ненавистю споглядає на модерний, розкішний, новітній готель, де точаться наради 6-го Конгресу Міжнародної Ради Християнських Церков. Ще не так давно атеїсти всього світу розпиналися без стриму за Москву, проголошуючи, що у „в'язниці народів“ пакує повна, необмежена вільність сумління й віри. Сьогодні цій повені облуду та брехні протиставляється міцна міжнародна гребля одвертого, щирого та потужного протесту баптистів, пресвітерів, методистів та інших протестантських Церков, що об'єднані зусиллями і волею д-ра Мекінтайра.

Щодо цього провідника, як і щодо всіх видатних діячів, можуть підністися різні застереження натури політичної, тактичної тощо, але ми — українці обминаємо їх, бож, хвалить Господь Бога, в ньому знайшли ми безсумнісного та непохитного приятеля та захисника не тільки протестантської, протестантської та католицької Церков, але й галузі (Закінчення на стор. 3-ій)

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

„ЗАРЕВО“ ВІАШТОВУС ВИСОКОШКІЛЬНІ ДНІ

Лігайтон, Па. — В дні 27-го серпня ц. р. тут на Оселі ім. О. Ольжича відбулися Високошкільні Дні, що їх влаштував студентський Т-во „Зарево“. Тема Днів „Україна сьогодні“ й доповідачами будуть В. Кейс (Прозова творчість у сучасній українській літературі), П. Гіряк (Сучасний український театр), д-р П. Стерчо (Політично-правний статус України), інж. С. Проник (Розвиток народного господарства в УРСР), професор П. Голубенко (Дійсність України в останніх 20-ти роках) та д-р М. Антонович (Розвиток науки в УРСР). У рамках Високошкільних Днів в суботу 28 серпня ц. р. відбудеться студентська забавка, а в неділю, 29 серпня ц. р. — Ватра.

В ЕДМОНТОНІ ПОМЕР Д-Р ІВАН ВЕРХОВИЧ

Едмонтон, Канада. — У четвер 5 серпня 1965 р. ранком в Роял Александер Лікарні на 66-му році життя помер широковідомий лікар і громадський діяч Іван Верхович. Покійний був активним з політично-громадському, як загально-канадському, так і українському, зокрема в українському церковно-релігійному житті. Він був активним членом Прогресивно-Консервативної партії Канади, членом багатьох медичних канадських товариств, як також почесним членом Едмонтонської Медичної Академії, Сл. І. Верхович був також провідним й активним членом Товариства Українців Самостійників, Інституту св. Івана, Катедральної Громади св. Івана, членом Консисторії УГПЦ в Канаді, Взаємної Помочі, Головою Комітету Сприяння УНРаді, Головою Едмонтонського Відділу КУК, членом Товариства Українських Поневірів на Альберті, членом Лікарського Українського Товариства Північної Америки та багатьох інших товариств.

43 СТУДЕНТИ НА ЛІТНІХ КУРСАХ В АЛЬБЕРТСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Сорок три студенти, переважно вчителі, студіювали українську мову й літературу на трьох літніх курсах Альбертського університету. На курсі української літератури (від початків до 1918 р.), що його вів проф. Яр Славутич, був 21 студент, на курсі „Українська мова“ було 14 студентів (викладав проф. О. Старчук) і на початковому курсі „Українська мова“ — 8 студентів (викладав магістер Д. Струн).

„СПОМІНИ“ А. ГОНЧАРЕНКА — НОВЕ ВИДАННЯ „СЛАВУТИ“

З нагоди 100-річчя приїзду о. А. Гончаренка до Америки видавництво „Славути“ в Едмонтоні (10920 — 60 Авеню) перевидало його „Спомини“ окремою книжкою. Спомини о. Гончаренка надзвичайно цінні для дослідників життя українців у Новому Світі. У книжці відміщено також фото о. А. Гончаренка на тлі зробленої ним асикни, що правдиво йому за вістар.

НОВА КНИЖКА ОПОВІДАНЬ ПОСИПА СІРОГО

Вінніпег, Ман. — Еміграційний письменник Йосип Сірий, автор друкованих у „Свободі“ оповідань, що живє в Міннеаполісі, Виск., ЗДА, видає тут у Відділенні „Літопис Волині“, як і число 8, другу збірку своїх прозових творів п. н. „Оповідання“.

НА НАШІН, НЕ СВОІН ЗЕМЛІ (Що пишуть комуністичні газети в Україні)

Що є в родинному будинку ІВАНА НЕЧУЯ-ЛЕВИЧЬКОГО „Влітку минулого року, — пише 3 липня студент О. Олійників у „Молоді України“, — разом із студентами Одеського університету займав я до містечка Стеблів, де народився і провів своє дитинство та юність український письменник Іван Семіонович Нечуй-Левицький. Родинний будинок письменника зайнятий під колгоспний клуб“.

Виявляється, — розповідає далі О. Олійників, — є в місті музеї І. С. Нечуя Левицького. „Будинок музею прилучився у куточку двору колгоспної ремонтно-технічної майстерні, поруч з кузницею. Під експонати відведено лише дві невеличкі кімнатки, в інших — конторські приміщення. Та й у цих „келіях“ матеріалів по творчості письменника мало“.

У ЗОЛОТОНОШІ — СТУДЕНТИ З КУБІН

У місті Золотоніші поблизу Черкаса, — пише „Молоді України“ з 3 липня, — у школі механізації два роки навчалися 200 юнаків з Кубіні.

НОВА ШКІЛЬНА ФАРМА

В нозому навчальному році учениці шкіл України мають одягати нову форму — однострій. В ній, — повідомля „Радянська Україна“ з 10 липня, — можна буде піти і в школу, і в театр, і в гості.

Як же виглядає нова форма? „Вона складається з блузи“ де московська назва типового московського національного жіночого одягу — Ред., спідниці й жилета.

КОНТИНГЕНТ УЧНІВ НА РОБІТНИКІВ — ПОДВОЮЮТЬ

В Україні тепер начислюється 754 школи професійно-технічної освіти. В них навчається понад 284 тисячі юнаків і дівчат — робітників та робітниць 320 фахів.

Цього року особливо масовим буде набір у сільські училища, — пише „Молоді України“ з 3 липня. — Сюди приймаються учні за рекомендаціями колгоспів.

На кінець 1970 року наміщається збільшити кількість шкіл професійно-технічної освіти у півтора рази, а контингент учнів — подвоїти.

ЯЛОВИЙ КОРОВІ — МЕНШЕ КОРМУ

Можна надювати багато молока, але якщо воно худе, має мало товсту, то така продукція дорогого стане державі, — пише Ю. Максименко, начальник управління механізації тваринництва Формі Вінницької області та М. Гавриш, кореспондент „Радянської України“ (часопис з 10 липня).

Обидва вони бештають техніків, які виготовляли „зрівняльницький кормороздавач“. Машина, кажуть, має велику ваду: роздає тільки великі дози корму. А корови на фермі, як правило, столять різні. Одна велика, до того ж з високим надосом, і їй треба дати більше корму. Друга — ялова, її слід обмежити.

СВОБОДА

UKRAINIAN newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Address: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Пошана для противника

Президент Джансон підписав в минулий четвер закон про створення Національно-історичного пам'ятника ім. Герберта Гувера, Музею й Бібліотеки, в місті народження і поховання того колишнього американського президента, у Вест-Бренч в Айові. На церемонії підписання того документу у Білому Домі Президент запросив поважний гурт найвідатливіших діячів Республіканської партії, членом якої був Герберт Гувер. Між запрошеними були й усі колишні кандидати Республіканської партії на становище президента ЗДА, голова Крайового Комітету тієї партії, партійні діячі, які віддавали не зайомати ніякого державного становища. Правда, те запрошення розіслане до Білого Дому пізно і більшість запрошених — включно з колишнім президентом Д. Д. Айзенгавером та віце-президентом Річардом Ніксоном — мали вже інші зобов'язання та не могли прийти. Але вони не абсентувалися демонстраційно, а виправдали свою неприємність, при чому, наприклад, запрошений також до Білого Дому противник Ліндона Джансона з останніх виборів, Беррі Голдвотер, не відужав ще з недавньої важкої операції. Зате були прийняті запрошені лідери республіканців в обох палатах Конгресу сен. Еверетт Діксон і конгресмен Джералд Форд, і такі відатні республіканці, як д-р Мілтон Айзенгавер, Гарольд Е. Стасен і новопризначений на посаду посла до Південно-В'єтнаму Генрі Кебот Ладж.

Це запрошення демократичного Президента, скероване до найвідатливіших членів опозиційної Республіканської партії у різних стейтах країни, було однаково актом політичної мудрості, як товариської культури. Маніфестуючи своє бажання зв'язків і співпраці з опозицією, Президент демонструє її. Водночас він подає добру науку громадсько-політичній і товариській культурі, яка вимагає найбільшої толеранції у відношенні до противника, признає йому згорі право висловлювати свої відмінні погляди навіть у різкій формі та вимагає пошани до противника, який в скані національній і державній — є однаково патріотичний, однаково державотворчий.

Наче автоматично насуваються паралелі з української дійсності. На превеликий жаль в поодинокі випадки наша громадсько-політична культура виявляється у взаєминах між людьми й групами розбіжних поглядів у пресу, інколи цілком дивовижних формах. Люди, приналежні до того самого гурту, борються один одного без уваги на те, чи хто вартий тієї обиди чи ні, в ім'я принципу, що він „наш“. Зате до політичних противників, ба навіть не противників, а просто до інакшомислячих, ставляться пристрасно, неприхильно, вороже, переносючи громадське у приватне, перетворюючи висвітлення дискусії на контрверсійну тему навіть персональні добрі зв'язки. Деякі з наших людей все це не розуміють, що можна гарно жити один з одним і співпрацювати при різних нагодах та взаємно один одного шанувати — без уваги на суперечні думки в тій чи іншій громадсько-політичній справі. Українське громадсько-політичне життя народилося і формувалося під чужими займанщинами, а період рідної державності в новітніх часах був короткий та проходив у бурі війни і революції. За російського царату, за польської займанщини і від часу програти визвольних змагань вільне українське життя розвивалося тільки в неординарних умовах еміграції. Цим можна дещо пояснювати деякі нештатні явища, які затроюють нашу громадсько-політичну атмосферу, але не можна їх виправдувати. Бо можна і треба вчитися на таких яскравих прикладах політичної мудрості і культури, як оцей останній акт Ліндона Джансона.

Роздута компанія

Комуністична пропаганда долюбно розписується широко про „могутню ходу комунізму“, про безупинний зріст кількості комуністичних партій і їхнього членства у всьому світі, зокрема в Стовістському Союзі. В підручниках до історії КПСС і інших комуністичних партій в енциклопедіях доводиться про них підкреслювати без упуни, що вони є „бойовим випробуванням авангардом“ даної країни чи народу, який „об'єднує на добровільних началах передову, найбільш свідому частину робітничої класи, колгоспного селянства й інтелігенції“.

Подобаючи числа про „грандіозний ріст“ кількості членів такої хоч би Комуністичної Партії Стовістського Союзу, товстеска пропаганда досі не пробувала з'ясувати, за який рахунок відбувається це збільшення, з якого чому рекрутуються мільйони нових членів КПСС. Нїде, наприклад, не виноситься факту, чому названа товстеска компартія змогла потроїти за двадцять років кількість своїх членів з 3 800 000 осіб в 1941 році до 9 716 000 осіб в 1961 році. В ніяких товстеских джерелах немає також з'ясування, чому від 22-го З'їзду КПСС в 1961 році кількість членства КПСС збільшилася на понад два мільйони осіб і чинні налічуються вже понад 12 мільйонів комуністів.

В перших роках існування Стовістського Союзу уся „всесоюзна“ компанія складалася з робітників з дуже незначним відсотком селян і інтелігенції. Згодом із збільшенням кількості членства й із розбудовою апарату кількість робітників в складі КПСС постійно зменшувалася: в 1961 році їх було за офіційними даними всього 45,3 відсотка, але й це число не відповідало дійсності, бо до робітників зараховано тоді сотні тисяч партійних функціонерів, які з робітництвом нічого спільного не мають. Ще більш характерні для партії, яка любить себе рекламувати як репрезентанта „єдності робітництва, селянства й інтелігенції“, дані про кількість селян і службовців, тобто інтелігенції, в складі КПСС. На 1 жовтня 1961 р. колгоспників було всього 15,1 відсотка, службовців 38,6 відсотків. Якщо ж говорити про справжній стан КПСС, то провідною і переважуючою в ній масою є не робітники, ані селяни чи й інтелігенція, але ж партійно-режимні бюрократи, які посідають в СССР усі важливіші становища і в державному й в партійному апараті.

Цей факт і з'ясування причини безмірного роздуття Комуністичної Партії Стовістського Союзу. До неї, з років останньої війни впливаються сотнями тисяч опортуністичні елементи, люди які шукають кар'єри, посади, чи, як висловлюється, корита й наживи.

Факт надмірного роздуття числа членів компартії, справжньої „погоні за кількістю“ членства підтвердила востаннє московська „Правда“, що є офіційним органом ЦК КПСС. В передовій статті, надрукованій 11 серпня ц. р. московська „Правда“ застала низовий парторганізацій, райкоми і міськоми Харківської області, і вночі за ізом багатьох інших областей за „захоплення... кількісним ростом партійних рядів“, зокрема за поповнення їх людьми „недостойними звання комуніста“.

Усі приведені факти і дані доводять, що комуністична партія СССР перестала вже давно бути „авангардом правдолюбного народу“. КПСС, як і інші компартії в комуністичних країнах, це сьогодні головним чином режимно-поліційні класи, збіговища бюрократів і кар'єристів, заінтересованих в утриманні існуючого режиму, значить, у своїх становищах і посадах.

Д-р Михайло Данилюк

ДВІ ПАНЩИНИ — ОДНА МЕТА

Щоб зломити дух козацької України — московським царям треба було не тільки знищити запорожські полки, але й, здержати козацьку кнрро, закувати націдиди козацької ідеї. Обернути їх у смерді, безвільних рабів-хліборобів, відібрати їм можливість всякої ініціативи, свободи, руху, думки. Імперська мания Кремля видумала Українці крім „іс біло, нст і бити не может“ нову форму колоніалізму і ввела кріпачство. Форми панщини на Україні, одначе, не заключали в собі лише ідею економічного колоніалізму. Поруч брутального визиску цілі багаті землі... Кремль мав на увазі зломити хребет волелюбної нації, розорити її по володіннях насильних поміщиків, губернаторів і генералів, принизити її всеросійським качанком та закріпити до кріпачького вола із всіма випливаючими із цього наслідками: зломати душу.

Пішли події історії „от двоглавого орла к красному знамені“. Із фальшивими ключами свобода така ж на ідидицька ватага поставила „под естенку“ нашу волю, яку наш демократичний парламент висловив у IV Уні-версалом. Про слідувачі роки чимало написано, але, мабуть, потрібно б хисту Данте, щоб відтворити всю картину жаху. І, введене Хрущовим замилування о-чей про „культ особи“, а з тим скандинави вни на вже і так мертвого тирана — мало поможе. Людська думка цієї фальшивки не прийме. Хитра тактика „ловити злодія“ не покрити квітом забуття мотил мільйонів, ані не відведе уваги народу від фактично, цієї самої продовжуваної лівні іншою формою. Бо, як і раніше і тепер, справа не у „батькуші“ царів, не у культі Сталіна — а в культурі Кремля. Бо для поневоленої України і для здушення української людини байдуже, під яким прапором її визискують та ломлять її основні людські права коли, вона свідомо, що на протязі століття в двох панщинах криється одна ідея.

Преса окупаційного режиму на Україні знову останніми місяцями приносить інформації про продовжувані „закони“ заборони відлучувати колгоспників від їх колгоспів і радгоспів. Відлучити від свого колгоспу, шукати країної праці та краших умов для втримання своєї родини — не вільно без дозволу керівництва колгоспу чи сільради. Навіть шукати іншої праці чи покращання кваліфікації в цьому самому колгоспі — не вільно без дозволу. Вихити із свого села — заборонено без паспору. Питання: яка різниця для українського хлібороба у його людських правах півтора сотні років тому у царській панщині та тепер у партійній панщині? Яка різниця, коли минулого століття козацького нащадка прозивали „мужиком“, а тепер модерно абрєватуємо — колгоспником, коли в обох періодах його права такі ж самі, себто нуль...? Яка різниця, коли в минулому періоді він мусів працю-

вати за визначену паном ціну, не мав права власності та весь дорібок віддавати „двоглавому“ на розбудову імперії, а тепер також працювати за визначену партійною ціну, також нічого не мати і все віддавати на „всємірну“ революцію та „побудову комуністичного ладу“, до якого ані сам, ані його діти, безперечно, не доживуть? Яка різниця, коли раніше на все мав дати дозвіл пан, а тепер партком? Яка, врешті, різниця, коли раніше раз вроджений кріпачком — таким і вмерти мусів, а тепер з такими ж „приятелями“ такою коротати віку, лише із модерною назвою колгоспника?

А ось, говорячи про „привілеї“ молоді, можна у комсомольському органі „Молодую Україну“ побачити цього літа знову апетитні оголошення під рубрикою „Якщо бажаш вчитися“, де ряд фахових шкіл, технікумів, педагогічних шкіл оголошують набір студентів. У всіх, без винятку, випадках кожному кандидату потрібно, крім зрозумілих документів про освіту, довідки про народження, стан здоров'я і т.д. додавати до своїх заяви довідку від сільради, або довідку від колгоспу, випуску із виробничої книжки, паспорт, або просто відраження із місяця проживання на праці. Без таких довідок, що фактично є нічим іншим, як звичайним дозволом місцевих органів на науку юнаків, кандидат поступити до школи чи технікуму не може. Шойно, як сільрада, партком чи інші органи звільняють юнака із колгоспу, фабрики чи радгоспу, якщо дадуть йому своє „благодення“ на науку — лише тоді має юнак вигляд на вступ у фахову школу. Ще гірше мається справа із інституціями, де в університетах, де вимоги ще вищі. Отже, незалежно від здібностей, охоти та попередніх успіхів в науці — юнак залишається у ласці голови колгоспу, сільради, партійного органу. А де ж тоді оце „право на освіту“, про яке говорять конституції СССР? Ціла дя „конституції“ сидить в кишені голови сільради і коли йому потрібно робочих рук або, якщо юнак не до вподобу — він являється цим паном, що рідіє про майбутнє юнака. Якщо ж який голова сам із низькою освітою та „віддано“ виконує директиви партійних центрів — тоді приходить до голови питання: скільки ж то український молоді поміж працює в колгоспах, радгоспах і висилкою на „ціліни“ землі відмовлено таких довідок до заяв у школи? Скільки то здібних юначків затримано доряками в колгоспах та здібних юнаків свинарми в радгоспах і за всім свєдєд-дєд сільради? Де ж цей елементарний привілей людини, якщо в інших Моринцях чи Кирилівці виростає би новий поет, але якого півграмотний голова сільради залишить дроворубом у колгоспі? Яка тоді різниця між теперішнім пролетарським „таваріщем“ та колишнім царським паном-попелечем?

Закінчення на 4-й стор.

А. Юрняк

КЛОПІТ 3 КРИТИКОЮ

На вступі зазначимо, що понижай міркування базовано головню на фактах нашої літературно-мистецької життя. Але основні принципи критичної діяльності одні й ті самі, отже вони актуальні і щодо інших діячів мистецького, релігійного, політичного і т. ін. життя української громади у вільному світі.

Ледве чи хтось заперечить, що для зростання культури громади необхідна нормальна критика, тобто критика без огляду на заслуги і позицію, що її посідає критикований, як також без огляду на привязні чи неприязні взаємини особисто-побутові чи „групово-організаційні“ між критиком і критикованим.

В теорії, повторюємо, це ніби всі визнають. Але в практичній діяльності українського еміграційного суспільства критика не в пошани. Її часто-густо сприймається як незаслужену кривду, як „напасть“. Критикований не завдає собі труда речево опрокнутти адресовані йому критичні зв'язки. Натомість відразу шукає „особисті підкладки“, особисті мотиви збоку критика, шукає „джерела“, „особисті порухи“. Деколи трапляється, що критикований, без довшої надути, а отак „просто з мостою“ критичні зв'язки на його адресу „кваліфікує“ страхопудним терміном „провокація“. До такого дешевого засобу вдався, власне, редактор одного журналу, який (редактор) перед тим бідкався, як його редакційної діяльності ніхто не критикував.

Слід додати, що критикований редактор знає власне значення слова „провокація“ і в цій випадку свідомо „перевірив мірку“: бо що має спільного провокація з критикою, навіть неслухняною? У практичній літературно-критичній діяльності авторів цих рядків було раніш і трапляється тепер, що в приватному листуванні дехто з поміж літераторів висловлюють критикуючи свою солідарність з його критичними зв'язками. Слабка з того потіка для критика! Во чому, справді, не оприлюднити цим особам своєї солідарності через пресу? Адже тільки цим шляхом можна дійти до боротьби за нормальне місце критики в суспільстві, творити здорову громадську опінію, що так гостро потрібна для усунення „дир і браків“ не лише в літературно-мистецькій діяльності, а й взагалі для нашого культурного поступу.

Трапляється виступати з критичними зв'язками на адресу того чи іншого мистця, який пов'язаний з критиком приятельськими взаєминами. І знову маєш клопіт. Бо приятель вважає, що має „право на зникну“. (Не скажу: кожен, але так здебільшого.) Тим часом критичне сумління, що мусить ціхувати кожного справжнього критика, не дозволяє на ніякий зникну з приводу приятеля (Закінчення на 3-й)

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПРО „ГЕРОІВ-МУЧЕНИКІВ“ І „ГЕРОІВ-ПЕРЕМОЖЦІВ“

„Свобода“ ч. 143 помістила під тим наголовком статтю С. Риндик, в якій він обговорює один епізод із нашої найновішої історії, себто бій під Крутами. Автор в довгих міркуваннях доходить до правди, якою повинна бути та подія навісвітена, щоб дійсно історія стала „учительською життєю“.

Ми, вчителі Українських Шкіл, маємо багато неприємних моментів при навчанні історії України. Ми кажемо нашим учням, що Україна велика, багата, наш нарід лицарський, любить свій край. Молодші учні приймають на віру наше навчання, але старші домагаються виснажень. Чому наші князі воювали між собою, чому нас були печеніги, половці, монголи, татари, поляки, москалі, мадяри, чому Хмельницький не йшов на Польщу, чи він мав у тій війні народ за собою, чому Мазепа програв під Полтавою, чи народ був за ним, чи то правда, що Виговський розбив під Конотопом військо Москви, а як правда, чому він не йшов на Москву, чому на першій світовій війні малі народи, як поляки, фіни, литовці, лотиські, естонці здобули свої держави а великий український народ не зміг цього зробити? Ми спихаємо головну вину на наших „вороженьків“. Вільше правди про себє було б корисним для майбутності.

Базар дав нам також героїв-мучеників. Ми уважаємо, що це є світлі сторінки нашої історії і на них кладемо в школі велику вагу. Коли я дев'яти класі розказував учням про Базар, приготування до того походу і сказав, що поляки не додержали обіцянки і не дали волякам ані зброї, ані одягу, а про харчі не було й мови, то учні запитали, хто мав відповісти кілька тисяч добровольців під зиму проти великої більшовицької армії з марною надією на повстання народу, коли той народ в попередніх роках не піддержав свого уряду. Можна собі представити, які думки снувалися в головах наших учнів. А цілком погоджуюся з С. Риндиком, бо він пише правду.

І. Білоус.

Замість Крутянських Студентських Святувань, що їх наші студенти відбувають щорічно від 1930-го року, варт встановити Тиждень Українського Студента при кінці вересня, на початку нового академічного року. В доповідях з цього приводу треба з'ясувати великий вклад українського студентства у національну й державницьку відродження України, починаючи від Пашкевича, Шевченка, Франка та Міхновського, що від студентських часів включилися в студентську боротьбу за краще майбутнє рідного народу. В доповіді про наше студентство в рядах українських формацій, починаючи від УСС, а скінчуючи на УПА — найдеється місце і для Крутянців. Треба всебічно охопити відповідні висновки для наших сучасних студентів на чужині. Такий ревізіонізм наших щорічних святкуваннях одних і тих самих подій є необхідним, і він напевно оживить наше не тільки студентське, але й ціле громадське життя, що

Дитройт, Міш.

Відомий наш автор, С. Риндик, виступив у статті: „Герої-мученики і герої-переможці“ („Свобода“ з 6. п. р.) із слушним домаганням ревізії наших національних свят, перестати святкувати сумні роковини, коли нас були, зате святкувати такі роковини чи події, коли ми були ворогом. У порядку — його домагання зовсім слушні, але при тому Автор виявив деяке незнання фактів і наслідків, що їх спротивля бій під Крутами. Автор ввєняє, за деякими поетами, що всі, тобто 300 крутянців погинуло, що у бою погинуло їх не більше, як 100. Легенду Крут створив сумний факт, що одна чота студентів (біля 40 воїнів) не дістала на час наказу до відступу, була оточена більшовиками та за-

вимагас все нових форм і нового змісту. Найвища пора оновити ціле наше життя з вимогами наших часів.
І. Савич Трой, Н. І.

В „Свободі“ з 6-го серпня ц. р. вміщена стаття п. С. Риндик під заголовком: „Герої-мученики і герої-переможці“.

В своїй статті п. С. Риндик виставляє на першому місці якогось „уявного“ чужинця, зовсім не об'явленого з українською „о п р а во, який може чи ставити перед ним ряд питань“ в справі Крутянських подій. Цей, в даному випадку вищезгаданий, чужинець і може поставити дійсно відповідні питання в справі цієї трагічної події і винести свої особисті погляди на одержані відповіді.

Після цих уявних балахонок чужинця в Асторі, як він пише, постає питання: Що власне ми святкуємо, справляючи рік річню Свято Крут? Які моменти звеличимо і т. д. На святковий Академії чужою промовою, що виключають героїв-трюх соєтє юнаків, перебитих перед Крутами. Нації Юнаки не мали часу віддати свій героїзм. Їх відвага, їх зневага до смерті і готовість покласти своє життя на вівтар Батьківщини були великі... Вони не встигли виявити своєї героїзму і полягли. Ніхто, крім Бога, не знає, що там під Крутами діялось.

Так! Ніхто не знає, крім Бога, що там під Крутами діялось. Тож, коли ніхто, крім Бога не знає, що там діялось (хоч історія знає добре, що там діялось), то тим більше не можна говорити про те, що ці 300 юнаків дійсно не проявили себе справжніми героями. Вони не осягли перемоги, але це і не було їхнім завданням і не було в їхніх можливостях. Бо їхнім завданням було стримувати ворога перед доступом до столиці України. І це вони виконали в своїх силах і в своїй можливостях. Вони загинули всі. Загинули відважно в боротьбі з підступним ворогом. Загинули, а не здалися і не зрадили. Вони своїм відважним вчинком, своєю кров'ю і своїми діями заслуговують на те, як і заслуговували до цього часу, щоб їх називали героями. І далі: Як стверджує історія і очевидці, ці юнаки-семинаристи йшли в бій цілком добровільно, лише на один поклік збереження своєї нації, своєї Батьківщини, своєї Столиці. Вони не порухалися з своїм власним життям і знають, що їм не утримати під навалюю переважаючого ворога, рвалися до бою і в жорстокій боротьбі з ним загинули. Чи їхній дії не заслуговують на героїзм, а їх самих за героїв?

Думаю, що стаття С. Риндик з не на місці. Вона, на мою думку, викличе багато непорозумінь і небажаної полеміки.

Кость Степанов
Нюарк, Н. Дж.

Треба лише висловити п. С. Риндикові певне припущення, що зміг у сліпоїмному, інтелігентному тоні говорити про Крути, що сумну, трагічну подію.

Л. М.

Філадельфія

ВЕСНА

У вроді юній рожевий квітням
Садки розквітлі, радіє земля,
Тв ідеє, торкає ніжно, привітно
Руки мотє рука твоєї.
Шепоче вітер, ласкавий,
Блєстять на квітах роса ясна,
Струмок сріблястий в'ється ярами,
Промінням сонця квітє весна.

Весну небаром заждиє літо,
За літом осінь приде й зима,
Та знай, що порі, весною квітнем,
Холоду в нашій серці нема.

Ярослава ВОДКЕМСЬКА

якої не міг жити. Кажуть, що він із заможної родини. — Як же ж він потрапив під авто? —
— Та власне, якби не кинувся рятувати дитини, не загинув би. Тут наперевуся якийсь хлопчина і — просто під авто. Ми остовпіли, а він кинувся з пішохода, витягнув хлопця, а сам... Кама бой!

І вони пішли. Пішла й Віра, несучи в душі гострий біль і... радість.

(Кінець)

Алла Косовська

ЦІНА ДУШІ

(Оповідання)

(2)

Вдома, за вечерею, розповідаючи чоловікові про те враження, яке справив на неї портрет невідомого, Віра сказала:

— Коли б я була малюрем, я намалювала б з тієї людини Христа, Ніколи, ні на якій іконі я не бачила виразу такого неземного захвату. Здавалося, ця людина бачить щось таке невимовно... прекрасне, що недоступне простому смертному. — Чому ж ти не спитала, яка ціна на цей портрет? — подивився чоловік. — Можє його варто було б купити.

— Так, справді не спитала. Але тоді мені просто не спало це на думку. Та, мабуть, тоді це здавалося б мені навіть близькістю, все одно, що підійти і спитати:

за скільки доларів продасте душу?

Чию душу мала на увазі Віра, мистця чи моделі, лишалося невідомим.

Кілька днів дивлячись портрет невідомого турбував Віру уяву. Вона збиралася ще раз піти на виставку, але вільного вечора не випадало, і поступово враження зблідло, а може й зовсім би зникло, якби одного ранку несподівана зустріч не відновила в душі незвичайний образ.

Віра йшла на роботу під зливою. Пережидати її десь під накриттям значило б записатися, а парасолою вона забула взяти.

На розі Третьої евелі і Деяв'ятої вулиці, там, де над сумнівною славою ресторачком, наче в насмішку, ви-

світ вівіска „Глорія“, оглушливий громовий удар примусив Віру зігнути плечі. Коли ж вона підняла голову, то побачила... Ні, сумніву не могло бути! Перед дверима „Глорії“ стояв той, чий обличчя жило в її душі з моменту першого погляду на портрет монаха.

Він стояв і дивився на неї, на блискавки, що спалахували одна за одною. На ньому було лахміття „бома“, але очі його сяяли тим самим полум'ям екстази, яке відтворювало на портреті невідомий мистець.

Схожість доповнювала темна, брудна ганчірка, що, немовби катпур, спаладала з голови на плечі. Але людина, захоплена грізним видивленням, не помічала, що стояла вона просто під ринною, з якого вода збігала їй прямо на обличчя, наче потік безупинних сліз.

Першим бажанням Віри було підійти до „бома“ і... Але що зробила б вона далі? Що могла б сказати чужинцеві, слабо володючи його мовою? Адже тут шлювало не про щось буденне, а про найтонші порухи душі,

про те, що й рідною мовою не завжди дається передати. І Віра його поминала, картаючи себе за свою неспівчівність.

А він стояв і дивився на чорні волохаті хмири, наче бачачи в них щось, чого не бачив ніхто інший.

Спливали дні, тижні... Вертаючись з роботи одного сльотавого осіннього вечора, Віра побачила на розі Бродєвєво велику юрбу. Очевидно, стався черговий „ексидент“: поперед вулиці стояло особове авто, а поруч — поліційне. Увагу юрби приковувало те, що лежало на брукові.

Підідаючись незрозумілому почуттю, Віра, яка завжди уникала вуличних пригод, протиснулася всередину.

Там, над непорушним тілом схилився полісмен з кияською маскою. Картина була ясна і нерідка на ню-Йоркських вулицях: когось збивла машина.

Очевидно, зусилля полісмена були марні, бо потерпілий не виявляв ознак життя. Та коли полісмен відірвав на момент маску від уст потерпілого, Віра, з почут-

тям містичного страху, впізнала його: це був той самий „бома“, що, коли гриміла над Нью-Йорком буря, дивився на блискавці захопленими очима святого.

Серце стиснулося так, що Віра відруково приклала до нього руку. „Невже ніколи, ніколи не розкривається ці очі, які бачили більше, як наш, невже це кінець?“ — розпачливо думала вона, вдивляючись в обличчя „бома“ і намагаючись зусиллям волі примусити його ворухнутися. В ту хвилину Віра була в можливість чути. І чудом сталося: „бома“ глибоко зідхнув і розкрив очі. Але вони були невідомі, тьм'яні, уже закриті могильною тінню. Упали важкі повіки. Полісмен звівся з колін.

Віра стояла нерухомо. Приїхав амбулянс, і труп забрали. Юрба почала розходитися.

І тут до Віриної свідомості дійшла розмова двох бітників, що стояли за нею в натовпі:

— Це Чарлі, я знав його трохи: Майк писав з нього своїх святих. За сеанс він брав порцію маріуани, без

З'їзд Краєвого Комітету у ЗДА за створення Католицького Патріархату

З'їзд Представників Окружних Комітетів і Мужів Довіря, на якому Управа Крайового Комітету звітувала про свою дотеперішню діяльність, відбувся 19-го червня 1965 р. в Нью-Йорку, в залі Українського Народного Дому.

З'їзд відкрив Голова Комітету д-р Б. Шебунчак, а молитву провів Почесний Голова, чільний представник українських католицьких інтелектуалів, проф. М. Тершаковець з Філадельфії. Па. З'їздом керувала Президія в складі: д-р Ю. Старосольський — голова, проф. Б. Лончина, — його заступник, а секретаріювали інж. І. Куземський і Ю. Малаховський.

У З'їзді взяла участь 39 представників Окружних Комітетів та Мужів Довіря з таких стейтів: Мериленд, Мішиген, Іллінойс, Індіана та Вашингтон, Д. К.

Учасники З'їзду вислухали доповідь проф. М. Чуба-тобо, який говорив про постійне прагнення та змагання українського народу за окремистість своїх Церков.

Після того ред. В. Качмар висловив пропозицію пропрацювати на Управу Комітету. Учасники доповіли із звіту, що Управа організувала 17 Окружних Комітетів та признала 21 Мужів Довіря, які зібрали підписи від мирян та вислали до Голови Католицької Церкви, Папи Павла VI, біля 40,000 петицій за створення Патріархату.

Ред. В. Качмар згадав теж про збіркову акцію на будівлю Університетського Дому в Римі, та що вже вислали на руки Верховного Архископа чек на суму 5,500.00, і 7,634.00 доларів. Вже після З'їзду одержано від Верховного Архископа, Кардинала Йосифа Сліпого, листа, що підтверджує одержання пожертв. Збіркова акція продовжується.

В оживленій дискусії, що розгорнулася після доповіді, делегати схвалювали діяльність Крайового Комітету. В окремих виступах, багато делегатів підкреслило, що внесок Верховного

голова, д-р Богдан Шебунчак — голова, проф. Дам'ян Горнякiewicz — І заступник голови, д-р Богдан Лончина — ІІ заступник голови, ред. Роман Данилевич — орґан. референт, д-р Ярослав Миндюк — касир і інж. Іван Куземський — член езекутиви. До Контрольної Комісії обрано: д-ра Р. Осінчука, д-ра І. Козака і мгр-а М. Бойка. Обрано теж Статуту Комісію у складі радника д-ра Б. Дзеровича, д-р І. Козака, д-р В. Пушкура, д-р Ю. Старосольського і д-р Б. Лончина.

З'їзд доручив Статутній Комісії опрацювати статут і подати його на затвердження Надзвичайним Загальним Зборам не пізніше кінця 1965 року. З'їзд намінив план праці, який відповідає резолюціям, що були схвалені одностайно. З'їзд закінчено спільною молитвою.

Ю. Ст.

Шостий Конгрес...

(Закінчення із стор. 1-ої)

рячого борця за волю й незалежність нашої, поневоленої Москвою, безталанної Батьківщини.

Серед численних згадань угорі резолюцій, схвалених 11 і 12 серпня, на першому місці серед десятих притримуваних червоном режимом держав, стоїть і досі людська самотність, занедбана та знехтована наша батьківщина Україна.

Учора одностайно була пленумом схвалена й віддана до часописів і радіо Європи, внесена нашою делегацією резолюція, просябача, щоб до всього вільного світу з докладною згадкою про переслідування віри в Бога та всіх Церков в Україні, про знищення мільйонів українців і їхніх пастирів і священників в'язницями, каторгою та голодом, організованими Москвою тощо... Сьогодні, вже без спонук нашої делегації, Міжнародна Християнська Молодь у своїй резолюції, згадуючи переслідування та мучени комуністами народи та держави, поставила на першому місці України.

Д-р Л. Жабко-Потанович

ПАРТИЙНА КАТЕРИНКА

Зібрання. Довгий список промовців. Говорить один, другий. А в залі — нудьга. Чому? — запитує В. Коппл, партійці, контрольний майстер київської фабрики вартів-автоматів, у часописі "Робоча Газета" з 3 липня. — І відповідає: "Вони говорять трафаретно, нецікаво. Говорять так, як на всіх попередніх зібраннях. Перевір їх промови — як дві краплі води. Ніби поважно, а насправді все давно проішлося".

ВСЕВИДУЩЕ ОКО

Якийсь І. Валько в часописі "Робоча Газета" з 10 липня вчить партійців, як треба керувати: жити в гущі, знати настрої, знати все, розуміти масу, аміти до неї підійти.

У Сиднейі в Австралії студент Чарльз Перкінс скопив 6-річну дичину на летищі, безпосередньо перед тим, як батьки мали відлітати до депортованих в Австралію, як "небажані" колоньї іммігрантів. Перкінс зробив це на знак демонстрації проти фаворизування австралійським урядом білих іммігрантів. Батьки тієї дівчинки були індійцями.

Деякі відомості про контролю шкіл українознавства

Дехто робить докір Шкільній Раді, що вона не перевіряє своїх шкіл. Це дуже несправедливо, і тому й шкільний заміт. Бо ж кожного шкільного року відбуваються контролі інспекторів (19) та спільні конференції з учителями різних районів.

Зачну від моїх спостережень. Понад десять років перевіряв я працю українознавчих шкіл і в тому часі набув багато досвіду. Нью-Йорк, Філадельфія, Ньюарк, Пасейк й Нью-Йорк (адресу) — це райони моєї контрольного праці. Вона виявляла жертвенний вклад нашої вчительства в школу українства та добрий стан контрольованих шкіл. Це високоцінна виховно-дидактична цінність. Рік за роком проходить нашою вчительстві серед змагання за душу української дитини, якою та молодь. Від 1949 р. до нині вчитель українознавства дав своїй громаді багато добра із скарбниці духа; з цієї кузні характерів вийшли вже тисячі чесних, працьовитих і зарадних українців, що сьогодні розбудовують набуто знання на різних ділянках культури й цивілізації.

Для уточнення цієї тези наведу останню мою контролю в школі українознавства в Пасейку 22-го травня 1965 р. Коли попередня моя контрола спонукала мене до статті у "Свободі", повної широго захоплення, то й цього року не менш доданий. За цей шкільний рік школа в Пасейку, Н. Дж., виросла до величчя, що може бути зразком. 184 учні, в тому рівно сотня дівчат, учаться в будинку школи ім. Рузвельта. 8 клас під проводом директорки П. Кавасовської дістає науку українознавства від 9 учителів за доброю методикою праці; зацікавленням, уваженням, розмовою, читанням, декламуванням, оповіданням, співом, лектурою. Тут виховують діти в патріотизмі, любові до свого, пошані до чужого.

Щоб не лякати дітей, я стався весті зайчайну з ними розмову й переконався, що вони виводять правильно українські звуки, відповідають реченнями й цілком розуміють.

В школі вчилися 105 учнів в 11 класі, в тому 60 дівчат. В останній класі відбулася в червні матура, тобто кінцевий іспит перед комісією під проводом інспектора М. Лисогора. Двоє учнів склали її з відзначенням, а саме: Гордишська Ксенія та Чировський Лев, а троє з добрим успіхом: Вігун Рената, Бурачницький Борис і Яворський Юрій. Дотепер за останні роки склали тут матуру 56 випускників.

Масмо намір прийняти до цієї школи українознавства сто нових учнів! 11-го вересня відбувся вписи в парохіальній школі в 9-й год. рано після Богослуження. Звертаємо увагу батьків на цей речення і на вагу навчання й виховання дітей в Рідній Школі.

В АМЕРИЦІ І В СВІТІ

ВТРАТИ КОМУНІСТИЧНИХ ПАРТИЗАНІВ У ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ СТАНОВИЛИ — за твердженням секретаря оборони Роберта МакНамара — за місяць травня, червня і липня кругло 7.500 осіб. В тому самому часі південно-в'єтнамське державне військо втратило 3.000 - 3.100 воїнів, а американці — 130. В одному минулому тижні комуністичні партизани втратили 857 своїх воїнів, а в попередньому тижні 940.

БАТЬКО ПОКІЙНОГО ПРЕЗИДЕНТА ДЖАНА Ф. КЕННЕДІ БУВ ДОРАДНИКОМ СВОМУ СИНОВІ в справі тактики під час виборчих кампаній, не мішалося зовсім до політичної програми, бо знав, що Джан в багатьох справах ризикнує з програмою свого батька. Так твердить Соренсон, колишній окремий дорадник президента Джана Ф. Кеннеді в своїх спогадах про покійного, надрукованих в журналі "Лук". Під час виборчої кампанії в 1958-му році Джозеф П. Кеннеді навіть диктував Теодорові С. Соренсону промову, яку Джан мав виступити в телевізії. Та в 1960 році батько тим допомагав синові, що зовсім не брав участі у виборчій кампанії, бо батькове ім'я не було популярне серед виборців. Президент Кеннеді не любив хвалитися своєю військовою службою, і коли учень спитав його, "як він став героєм", Президент відповів: "Це було дуже легко. Ворог затушив мій човен!"

СЕКРЕТАР ТОРГІВЛІ ДЖАН Т. КОННОР ЗАЯВИВ, ЩО НЕ ТРЕБА ОБМЕЖУВАТИ ЕКОНОМІКУ ЗДА у зв'язку з війною в В'єтнамі, бо ця економіка може далі збільшуватися, хоч у В'єтнамі ведеться війна. На думку секретаря торгівлі видатки на військові цілі можуть сприяти те, що треба буде відкласти на пізніше зменшення податків, яке мало бути вже в 1966-му році. Але всі інші економічні проекти можна буде здійснювати. Коннор промовляв на конвенції Американського Адвокатського Товариства в Маямі Біч на Флориді і казав, що не треба боятися дефіцитних федеральних бюджетів, бо ці дефіцити спричинили те, що економіка ЗДА збільшується вже 54 місяці. Не треба боятися інфляції, коли продукція працює з надбавкою, і коли в країні з 4.5 відсотка безробітних.

НАПВІЩИН СУД У КАРЛЬСРУГЕ, ЗАХІДНА НІМЕЧЧИНА, ЗАСУДИВ НА РІК В'ЯЗНИЦІ 22-річного англієця, Майна Пассмора, за поширення в Західній Німеччині нацистської пропагандистської літератури. Пассмор признався на розправі, що він — переконаний нацист та що він жаліс, що Гітлер не виграв війни, бо був би завів у Британії нацистський режим.

ОСТРІВ ГЕЛЬГОЛАНД СВЯТКУВАВ 10 серпня п. р. 75-ліття приналежності до Німеччини. Раніше він належав до Англії. На те свято прибув канцлер Людвіг Ерхард та виявив у своїй промові переконання, що й уся Німеччина буде з'єднана. На Гельголанді живуть 2.000 німців. Іх усіх евакуйовано за останньої війни, коли-то Гельголанд був німецькою важливою військовою базою і тому став предметом постійних важких англійських налетів. Коли британці висадились на Гельголанді — вони знищили острів вибухом 6.000 тонн динаміту. У 1952 році повернено Гельголанд Німеччині і тоді негайно всі його давні мешканці вернулись та з видатною допомогою з боку Німеччини відбудували тамошні життя.

БРИТАНІЯ ВІДМОВИЛАСЬ продати Голландії чотирьохбомбові ціліндрів до 20-ох літаків, що їх Голландія мала продати Індонезії. Індонезія воює проти Малайзії та її частини у Північному Борнео, де стаціонарні британські воїни.

Український День в повіті Нассав, Лонг Айленд

Український Конгресовий Комітет, — Відділ в Гемстеді працює над підготовкою українського Дня, що відбудеться в неділю, 29-го серпня. В цей день під американським і українським прапорами понад 3.000 сподіваних осіб укр. походження з повіту Нассав і метрополітальної округи Нью-Йорку зберуться в Парку Салісбері, щоб в спільній молитві, культурній мистецькій розвазі і забаві провести присягну кілька годин на величній пікніковій площі.

Дост. Еуген Нікерсон, староста повіту, проголосить 29-го серпня "Український День". В цей день будуть відзначені ним громадяни українського роду, що заслужили собі перед своєю громадою на це спеціальне вирішення, — висловлення подяки і вручення грамоти.

Перед обідом того дня відбудуться українські Богослужіння обох віровизнань. Відтак будуть виступи кращих хорів, танцювальних гуртків та інших мистецьких одиниць, а на спортивних площах будуть змагання між спортивцями.

Це перший раз в повіті Нассав влаштовується того рода "Український День". В цей день багатьом присутнім представникам влади буде видно, що українці повіту Нассав з організовані і що з ними треба співпрацювати й числитися. Наша праця, зорганізованість і порядок докочуть нашу зрілість до аліансових і добре підготованих дій.

Відділ УККА - Гемстед сподівається численною участі в Українському Дні. Вступі вільний. Гостям рад!

С. А. Н.

Програма Українського Дня

Приготування Відділу УККА в Гемстеді до "Українського Дня", що має відбутися в місцевому парку Салісбері-Парк 29-го серпня, йдуть повною парною. Часті сходини й наради Екзекутиви свідчать про те, що справу трактують дуже поважно і що імпреза заповідатиметься на високому рівні.

Мусимо доложити всіх старань, щоб іншим національно-етнічним групам, які також вже мали, або матимуть такі свої Дні, — показатися ймпозантно і щодо чисельної участі і щодо мистецько-розважових виступів. Мусимо виправдати оцінку української Групи місцевими урядовими чинниками, які призначили нам на нашу імпрезу величаве розміром і найкраще центральне місце в парку.

Вінніпег, Канада

Т-во "Волан" відбуло свої Загальні Річні Збори.

Вітальні. — 4-го квітня п. р. в год. 3-їй по полудні в читальні "Прогрес" відбулись Загальні Річні Збори Т-ва "Волан" у Вінніпезі.

Голова Т-ва І. Онуфрійчук відкрив збори, привітав члеськією прибулих членів і гостей та попросив обрати президія зборів. Збори обрали передсідком ада. С. Радчука, а за секретаря п. В. Ткачука. По відчитанню протоколу з попередніх загальних зборів та по зв'язку з наступної управи і контрольною комісією, слідувала речена дискусія.

По дискусії контрольна комісія поставила внесок на уділений абсолютній старій управі, що збори одностайно ухвалили.

До нової управи Т-ва більшістю голосів обрані: адв. С. Радчук — почесний голова; І. Онуфрійчук — голова; А. Боднарчук — заступник голови, Надія Шаварська — секретар, К. Щерблюк — скарбник; П. Приходько — орг. референт.

До контрольною комісії обрані: ред. Подворняк, В. Салачук, С. Купнін. До товариського суду: А. Філічук, В. Ткачук, П. Олішницький.

На внесок п. В. Ткачука Загальні Збори обрали годинний комітет в такому складі панів: М. Михайлов, Проньчук, М. Приходько, К. Боднарчук, А. Кієль, Г. Погайдак та С. Онуфрійчук.

Збори пройшли ділово та в приязній атмосфері.

Р. С.

КЛОПІТ З КРИТИНЮЮ

(Закінчення зі стор. 2)

тества чи взагалі з будь-яких позамистецьких міркувань та мотивів. Це вилучило висловлює стародавнє прислів'я: "Платон — мій приятель, але це більший приятель — істина".

На великий жалі, у нашій громаді, зокрема у взаєминах працівників пера, що істину часто-густо нехтують. Авторів цих рядків нещодавно довелося з цього приводу зазнати важкого душевного болю, який ледве не примусив залишити назавжди критичне перо. А психічна травма і досі дається взнаки. Бо позбутися приятеля завжди боляче, особливо в старшому віці.

Наприкінці хочемо наголосити великим важливим, з нашого погляду, момент — знову ж таки, теретично визнаний, але цілком ігнорований у практиці нашого літературно-мистецького життя. Масмо на увазі трюїзм: ніхто не може претендувати на непомильність, в

тому числі і критик. Це таке очевидне, що його мало б узгадувати і до нього до-стосовуватися і наша літературно-мистецька братія. Речевою дискусією помилюк завжди можна і слід напів-вирішити, дити слухиних, правильних оцінок і висновків.

Та ба! У практиці в нас узвичаїлось, що критикова-ний, якщо тільки його не похвалено, обов'язково цукає "недорозумливих мотівів", які нібито відлякають пером критика і замість суттєвого роз'ясування і суттєвого заперечення критичних заваг, критикова-на сторона починає докопуватися отого "особи-стого підкладу", про який вже згадували раніш. Річ ясна, що це відразу затро-жує шлях речевий і лідний дискусії, серйозний і спокій-ний виміні думок. І в резуль-таті в обох: критика і кри-тиканого залишається осад гіркоти і невдоволення.

Чи ж так має бути в куль-турній громаді, за яку ми себе вважаємо?

Замість квітів на могилу мого Дорогого Друга

бл. п. д-ра РОМАНА АВДИКОВСЬКОГО

складає на Святиці у Філадельфії

10.00 доларів

ПРИЙМАТЕЛЬ

УКРАЇНСКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК

у США

з великим смутком сповісти Українську Громаду

про смерть широго Прихильника Наук і Мистецтва

а зокрема Музею-Архіву УВАН

+

Д-ра Лева Ростислава ЛЕПКОГО

і висловлює глибоке співчуття

Рідній Польщі.

УПРАВА НАУКОВОГО Т-ВА ім. ШЕВЧЕНКА

в ЗДА

ділиться з Членими і Громадянами сумного вісткою

про несподівану смерть

+

д-ра хем. Льва Ростислава ЛЕПКОГО

звичайного члена НТШ,

що помер 11-го серпня 1965 р. на 67-му році життя.

Панахида — в п'ятницю, 13-го серпня, в 8-й год.

веч. в похоронній заведенні при Іст 188, в Вебстер Еве.

на Бронксі.

Похорон в суботу, 14-го серпня 1965 р. в год. 9-й ра-

но з церкми св. Марії Покрови на Бронксі.

ВІЧНА ПОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Foreword by Clarence A. Mahoning. Ukrainian short stories by Luba Lukash. "Ymerivna" by Marko "Yvchok", "Little Myron" and "The Education of Hrytsko" by Ivan Franko, "Nature" by Olena Kobylanska, "The Duel", "On the Rock" by Michael Kobylanskiy, "The Bad Road" and "The Terrible Night" by Modest Levitsky, "A Conversation" by Lesia Ukrainka, "The Land" by Basil Staniuk, "The Changeling" by Les Martovych, "A Flower of Fortune" and "Ready to Go" by Bohdan Lepky, "They Caught a Thief" by Marko Chermashyna, "Adventure of Archangel Raphael" by Yuri Klen, "Unforgettable" by Alexander Dovzhenko, "Home Lenin" by Leonid Mosenko, "Faust" by Gregory Koshyk, "Blood" by Arkadii Liubchenko, "Petka Klyn" by Yuri Lupa, "Three Kings and a Queen" by Anatole Kurdydyk, "Dienbisphen Will Surrender Tomorrow" by Oleh Lysak, "The Discarded Newspaper" by Ivan Kornytsky, and "The Girl From Vynnytsia" by Ivan Smoley.

HARD COVER WITH A JACKET DESIGN

BY J. HNZDOVSKY.

328 PAGES

PRICE \$5.00

"Svoboda" Bookstore

P. O. Box 346

Jersey City, N. J. 07303

УЧИТЕЛІ ТА БАТЬКИ

Увага! НОВЕ! Увага!

ПОСІВНИК ДЛЯ УЧИТЕЛІВ УКРАЇНСЬКИХ ШІКІЛ ТА ДЛЯ БАТЬКІВ, ЩО ДОМА ПРАЦЮЮТЬ З ДІТЬМИ.

"ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ ДЛЯ ПЕРЕКАЗІВ"

ДМ. СВІП

Ціна за примірник — \$1.25.

Замовлення з належністю надіслати на адресу:

KNYHO-SPIKA PUBLISHING CO.

318 East 9th Street

New York, N.Y. 10003

УКРАЇНСКА КАТОЛИЦЬКА ЦЕРКВА

св. Івана Хрестителя в Гантері, Н. Й.

запрошує Українське Громадянство до участі

У ПОСВЯЧЕННІ

МИСТЕЦЬКОГО ЗВІСНОГО

СВІЧНИКА (Павука)

роботи арт-скульптора Михайла Черешньовського

дарованого Церкві панено Іваною Дяку

Посвячення відбудеться

в неділю, 22-го серпня 1965 року

о год. 11-й перед полуднем

о год. 11:30 перед полуднем

о. Богдан ОСІДАЧ

парох і адміністратор

ТРИВКА ПАМ'ЯТКА З ШЕВЧЕНКІВСЬКОГО

1964-го РОКУ — КНИЖКА

Лука Луцеска

ТАРАС ШЕВЧЕНКО —

СПІВЕЦЬ УКРАЇНСЬКОЇ

СЛАВИ І ВОЛГІ

Між 28 вміщених в ній світлинами з збірки в пав-

співній події в житті американських українців — від-

криття пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашингтоні.

Іде є доповнене книжкове видання тих

фотопортретів, що друкувалися у "Свободі"

В книжці вірно і яскраво змальовано творчість українського поета, який усе своє

життя жив і працював для України. Автор перекладає і численними даними спросту-

вав твердження тих совєтських "шевченкознавців", які старались зробити з украї-

нського поета прихильника московського панування в Україні.

Шевченко сповідав славу і волю України — такий лейтмотив книжки Л. Луцеска.

Книжка має 194 сторінки і прикрашена гарною двоколірною обклади-

ною Т. ПУМИЛОВИЧА.

Замовляти:

СВОБОДА — 81-83 Grand St., P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

ЛУКА ЛУЦЕСКА

ТАРАС ШЕВЧЕНКО

СПІВЕЦЬ

УКРАЇНСЬКОЇ

СЛАВИ І ВОЛГІ

І ВОЛГІ

3 НАУКОВИХ КОНФЕРЕНЦІЙ УВАН У ЗДА

(Доповідь проф. д-ра Якова Зозулі: "Конституційні акти УНР, інституції та діячі визвольних змагань")

8-го травня 1965 р. на засіданні Правничо-Економічної Секції УВАН у ЗДА проф. д-р Яков Зозуля виступив з доповіддю на вище згадану тему.

Засідання відкрив президент Академії проф. О. Архімович, представивши доповідця та повідомляючи зібраним про смерть дійсного члена УВАН д-ра Вячеслава Савицького, ученого біолога. Збори встановили місця вшанування пам'яті Покійного. В наступному зборі проводив проф. І. Замша, як голова секції.

Доповідь торкалася попереднього повідомлення про досягнення, що їх має Комісія Виконного Органу УН-Раді, покликану для відтворення автентичних текстів наших державних актів, і яка складається з колишніх членів Української Центральної Ради та науковців з обох наших наукових інституцій УВАН і НТШ.

Метою цих дослідів має бути видання наукової праці для обґрунтування Самоопрацювання України неспирними рішеннями українських парламентів і Урядів та їх документація. З доповіді слухачі довідалися про те, що велика література про українську революцію, писана в різних часах, часто має поважні недоліки, які викликають її з джерельних матеріалів у науковому світі.

Комісія працює в Нью-Йорку, користується допомогою численних експертів з галузі права, історії, політики, а крім того співпрацює з понад 100 кореспондентами, які живуть в ЗДА, Канаді, Німеччині, Франції, Швейцарії, Аргентині, Бразилії, Венесуелі і Туреччині, а які свого часу були учасниками чи свідками наших визвольних змагань.

Українські архівні установи і багато приватних осіб, які мають власні збірки документів, допомагають комісії, без огляду на їх політичні переконання. Це було пот-

найважливішого державного акту України. Цей акт має 150 рядків і складається з 1261 слів і 218 знаків, або 1479 символів. Цей текст ніколи не був публікований у своїй автентичній формі і для громадянства та науки невідомий, виключаючи деяких збірників, які можливо самі не знають про те, який цінний документ вони посилаються.

Цей текст приготується до друку, як спеціальне видання.

В зв'язку з 4-им Універсалом було переіменовано устійно прізвища членів Малої Ради, які брали участь в засіданнях Української Центральної Ради 9-10-11 січня 1918 року, на яких той конституційний акт був вироблений, ухвалений і оголошений. Список цих членів також ніколи не був публікований.

Відомі громадянству тексти 4-го Універсалу з часописів, журналів чи історичних праць, на жаль, не були копіями автентичного його змісту, але переважно довірливими переробками. Сюди входять вставки, випуски, переставки, зміни слів чи знаків. Напр. в П. Христюка з таких змін 172, у Д. Дорошенка 130 і І. Мазепи 126.

Останні два автори користувалися працею Христюка, але деяких змін не прийняли і тому число їх у них менше. Всі такі зміни доповідь докладно перевіряє, списав і порівняв з автентичним текстом.

Також 3-й Універсал, як і видання законів Української Національної Ради у Львові були публіковані з поважними змінами. Українська Народна Республіка видала понад 500 законів на всіх своїх землях і вони дотепер ніким не були зібрані в одну цілість.

Дослід над членами українських парламентів, яких було аж 9, починаючи з Російської й Української Установи Зборів, які не збиралися, доволі складні. Навіть імен членів Уряду ми тепер не знаємо докладно, не говоримо про адміністраторів, дипломатів і визначних військовиків. Все це входить до завдання дослідного плану комісії, якої членом є доповідь. Зібрано уже коло три чверті матеріалу, але існують ще поважні прогалини, які вимагають свого виповнення.

По доповіді відбулась дискусія, в якій взяли участь Н. Осадча-Янато, Б. Мартос, В. Міяковський, І. Замша та ін.

● Китайські комуністи твердять, що вони загнали два мільйонів підводних човнів з великої морської флотії Великого Китаю, недалеко острова Кайюй. Китайські комуністи твердять, що той підводний човен був висланий на воді сушею з китайським суходолом в саботажних цілях.

БЕРЕЖЕНОГО БОГ БЕРЕЖЕ!
— каже народна мудрість

Ще сьогодні ЗАВЕЗПЕЧНОБ

АКЦИДЕНТОВОГО ГРАМОТОГО

перед наслідками СМЕРТІ та КАЛІЦТВА

в Українському Народному Союзі

Увага! Книжка про Ольгу Кобилянську!

У В-ї "СВОБОДА" вийшла нова книжка д-ра Л. ЛУЦЕВА

ОЛЬГА КОБИЛЯНСЬКА

В цій великій автор подав правдивий образ життя Великої Письменниці і амальовує горість її творчість, як і Наталя Верковичева, кирила, що "ласне" полудне, поємне всіх ліхих і порожніх обставин, що переслідували її та її народ.

На основі фактів автор відсидів твердження советських літературознавців, які роблять із Кобилянської авторки "Парівня" та "Апостола черв'ї", — прихильницею московсько-комуністичної диктатури в Україні.

В книжці 10 ілюстрацій. • Колірною обкладинка Т. ПУМІЛОВИЧА

Ціна — \$1.00

Замовлення і належність чеками або поштовими переказами сюди: СВОБОДА — 81-83 Grand Street, Jersey City, N.J. 07303

БАВІД БРУК, Н. ДЖ. ПРАЗНИК СЯГОГО ВОЛОДИМИРА

В неділю 1-го серпня, в Українському селі в Бавід Брук, відбулося урочисте святкування дня св. Князя Володимира, Катедра св. Володимира в Нью-Йорку відсвяткувала це своє храмове Свято з надзвичайним успіхом.

Св. Літургію відправив о. Лев Весоловський, настоятель катедрі, в сослуженні двох священників та протодіякона Ольхового. Співав хор катедрі під диригентурою проф. Завітєвича.

Службу Богу відправлено в літній церкві. Після того священники, хор та численні парохіяни й гості перешли до ставка, де на березі відправлено молебень та освячено воду. Там була арка із зелених гілок та квітів, а на столі ікона св. Володимира.

Після Служби Божої парохіяльний обід за столами, що були між деревами біля головного будинку. Понад 300 осіб брали участь в цьому святі. Для молоді влаштовано танці та інші розваги.

Під час обіду о. Борисенко з Бейону повідомив присутніх у гумористичному тоні про незвичайну подію, що мала статися. Він сказав, що з огляду на те, що не всім було дозволено прийняти участь в цьому славному святі, то парохіяни з Бейону вирішили прибути з повітря.

І дійсно — над селом з'явився літак й зробив коло досить високо, а трохи пізніше раптом у повітрі розкрився парашут жовтобличного кольору й під ним появилася людина. Того самого моменту на зеленій площі біля шляху якесь людство розкладало кольорову полотно й кинула небаже бомби, з яких повалили жовтий дим. Багато з присутніх кинулися тули.

Парашут швидко спускався і до землі стрибнув парашутист, як йому незнайомий чоловік допоміг звільнитися від своєї зброї... та взявся зараз укладати

надуми. Черговий раз поставити наголом над перовпріччями боротьби української людини — чи не моральна потреба? Черговий раз поставити виразний знак запиту до питання існування української "держави" у формі УССР — чи не політична konieczність? Бо, крім суто політичних державних, релігійних та інших причин — українська людина на своїх землях та еміграції бореться також проти модерної панщини, бореться за підставою права людини, які звичечні окупаційною владою на Україні. Це ще одна причина, чому ми вибрали свободу: основні людські права. Хорі в народних очіках і незамінливих голках — це допустимі речі в певних формах і обмежених місцях. Але не ізза них ми вишпили у світ нести правду про Україну. Очіпки і рабам на Україні дозволяється носити. Десь лежить вимога вказати на те, чого позбавлена українська нація, десь вивається потреба наголосувати ще і далі у доволішньому світі, чому ми стоїмо у боротьбі сьогодні так само, як півтори сотні років тому, тільки ще міцніше.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ

ДВІ ПАНЩИНИ — ОДНА МЕТА

(Закінчення із стор. 2-ої)

ником, коли один і другий в свої періоди мають виключне право рішати про життя і долю нарастаючих кадрів?

Замати на національного хребта, витворити почуття меншевартості супроти "старшого брата", виховати покору до окупаційних органів, знищити всі вартості за рахунок розбудови авторитету Кремля до висоти нового Олімпу, вбити індивідуальність, порив і наснагу одинокі, перетворити націю у змеханізовану отару, створити раба, модерного раба без думки, душі й ідеї — ось провідний план від двоголового орла до кривавого прапора одного і незмінного Кремля.

Совєтська пропаганда любить гратися статистичними цифрами та голосно говорити, на скільки то відстоїв піднялась грамотність в Україні в порівнянні із дореволюційним періодом, скільки то шкіл, інститутів побудовано, скільки то випускається інженерів, агрономів, вчителів, механіків, фахівців індустриї та сільського господарства. Промовчується, однак, інші висновки: в боротьбі за своє існування, а також в поході за опанування світу — кремлівська політика цілком логічно поклала натиск на продукцію фахових кадрів. Бо, коли в старих імперіях вистачало, щоб раб вмів поганяти волі — то в новітніх часах такий раб мусить вміти їздити трактором, інший раб такий трактор змонтувати, ще інший направити. Модерний раб мусить із книжки засвоїти вміння побільшити продукцію на фабриці і в полі, щоб забезпечити вимоги мільйонів окупаційного війська та бюрократичного апарату. Але яка ж різниця поміж кріпаком, що поганяє волі, та тим, що їздить трактором, коли в обох випадках він голодний, обдертий і загнаний? Мабуть лише ця, що для грамотного кріпака рабство ще болючіше...

В коєкзистенційних вітрах, що носяться по світі — питання новітньої панщини на Україні, панщини в духовому і фізичному розумінні — це тема знову до

ВСЕ ПІД РУКОЮ

Колгосп "Вільшовик" Красилів району. Хмельницької області. Тваринницька фарма. Тут працюють юнаки і дівчата. Хто ними керує? Комсомольська організація, — каже кореспондент В. Рогоза в "Молоді України" з 3 липня. — В організації є тека, де записані дані всіх молодих тваринників: їхня освіта, рік народження, партійність, а також соціалістичні зобов'язання, громадські доручення...

Тут видно все: як ферма працює, кого з молоді у комсомол прийняли, з ким поговорити, щоб далі вчиняло або "натиснуло" на виконання зобов'язань.

Тут видно все: як ферма працює, кого з молоді у комсомол прийняли, з ким поговорити, щоб далі вчиняло або "натиснуло" на виконання зобов'язань.

ЗНОВУ МОСКОВСЬКА ПІСНЯ

Досі часопис "Молоді України" друкував на своїх сторінках російські пісні і ноти до них ніби-то на побажання своїх читачів. А з липня таку пісню надрукували вже самі, без подібної формалістики. Назва пісні "Перше призначення" — слова Г. Перістана, а музика А. Зацепіна.

Тут був також син о. Борисенка, що служив в американській авіації. Летун і ті, що їх зустрічали пішли до столів і забрали із собою й американця приятеля п. Ярошенка.

На спині американця був намальований лис та цікавий напис, який говорив, що він належить до клубу парашутистів, який має назву — "болотні лиси". На нашому здивування він пояснив, що в часи громадянської війни був звичай давати різні написи військовим частинам, і вони взяли одну з них, що була в Нью-Джерсі в ті часи.

За дружньою бесідою час пройшов дуже швидко.

Парафія св. Володимира з Нью-Йорку мала гарний пазник, якому сприяла така погода, не було загара, але кілька капелъ дощу нагадали про хмару.

Парафія св. Володимира з Нью-Йорку мала гарний пазник, якому сприяла така погода, не було загара, але кілька капелъ дощу нагадали про хмару.

Парафія св. Володимира з Нью-Йорку мала гарний пазник, якому сприяла така погода, не було загара, але кілька капелъ дощу нагадали про хмару.

Парафія св. Володимира з Нью-Йорку мала гарний пазник, якому сприяла така погода, не було загара, але кілька капелъ дощу нагадали про хмару.

Парафія св. Володимира з Нью-Йорку мала гарний пазник, якому сприяла така погода, не було загара, але кілька капелъ дощу нагадали про хмару.

Парафія св. Володимира з Нью-Йорку мала гарний пазник, якому сприяла така погода, не було загара, але кілька капелъ дощу нагадали про хмару.

Парафія св. Володимира з Нью-Йорку мала гарний пазник, якому сприяла така погода, не було загара, але кілька капелъ дощу нагадали про хмару.

Парафія св. Володимира з Нью-Йорку мала гарний пазник, якому сприяла така погода, не було загара, але кілька капелъ дощу нагадали про хмару.

Парафія св. Володимира з Нью-Йорку мала гарний пазник, якому сприяла така погода, не було загара, але кілька капелъ дощу нагадали про хмару.

Парафія св. Володимира з Нью-Йорку мала гарний пазник, якому сприяла така погода, не було загара, але кілька капелъ дощу нагадали про хмару.

Парафія св. Володимира з Нью-Йорку мала гарний пазник, якому сприяла така погода, не було загара, але кілька капелъ дощу нагадали про хмару.

Парафія св. Володимира з Нью-Йорку мала гарний пазник, якому сприяла така погода, не було загара, але кілька капелъ дощу нагадали про хмару.

Парафія св. Володимира з Нью-Йорку мала гарний пазник, якому сприяла така погода, не було загара, але кілька капелъ дощу нагадали про хмару.

Парафія св. Володимира з Нью-Йорку мала гарний пазник, якому сприяла така погода, не було загара, але кілька капелъ дощу нагадали про хмару.

Парафія св. Володимира з Нью-Йорку мала гарний пазник, якому сприяла така погода, не було загара, але кілька капелъ дощу нагадали про хмару.

Парафія св. Володимира з Нью-Йорку мала гарний пазник, якому сприяла така погода, не було загара, але кілька капелъ дощу нагадали про хмару.

Парафія св. Володимира з Нью-Йорку мала гарний пазник, якому сприяла така погода, не було загара, але кілька капелъ дощу нагадали про хмару.

Парафія св. Володимира з Нью-Йорку мала гарний пазник, якому сприяла така погода, не було загара, але кілька капелъ дощу нагадали про хмару.

Парафія св. Володимира з Нью-Йорку мала гарний пазник, якому сприяла така погода, не було загара, але кілька капелъ дощу нагадали про хмару.

Парафія св. Володимира з Нью-Йорку мала гарний пазник, якому сприяла така погода, не було загара, але кілька капелъ дощу нагадали про хмару.

Real Estate

З ПРИВІДУ ПЕРЕНЕСЕННЯ муні проплати дим в повіті (квітні) Рокленд у норвежській дільниці (найкраще положення). Комбінація "батьківсько-синівського" пів-верхового дому: три великі спальні, велика вітальня і їдальня, кухня, що в ній можна їсти. На партері: 2½ кімнати, повна тиша. Повна лазня і половинна, пивниця, гараж, простора залісна парцеля. Пішки можна йти до автобусу, школи, торговельного центру.
Тел.: 914 NAnuet 3-4520

Праця HELP WANTED FEMALE

ASSEMBLERS & PACKERS
Hi-Fi Stereа Phonographs
Досвід не потрібний.
HARBEN ELECTRONICS
Port Washington, L.I., N.Y.
(516) TU 3-8383

Праця HELP WANTED MALE

Are you looking for a better job? We need
MILLING MACHINE
OPERATORS
We offer top pay, top benefits, incentives.
ADOLPH GOTTSCHO Co. Inc.
6 Evans Terminal
Hillside, N.J. 351-1500

Attention!
ENGINE LATHE — TURRET
LATHE OPERATORS
Looking for a change? We want to speak to you. We offer top pay, incentives, top benefits.
ADOLPH GOTTSCHO Co. Inc.
6 Evans Terminal
Hillside, N.J. 351-1500

МАШИНИСТИ
1-ої і 2-ої класів
Праця в гарній модерній майстерні в Нью-Джерсі. Багато користей — хочемо тільки людей, зацікавлених у майбутньому. Зголошуватись особисто.
KOTO AMERICAN CORP.
560 Winters Avenue
Paramus, N.J.

WIRERS and SOLDERERS
Досвідчені при Hi-Fi Phonograph Manufacturing. Постійна праця.
HARBEN ELECTRONICS
Port Washington, L.I., N.Y.
(516) TU 3-8383

"PLASTIC MODEL MAKERS"
Робітники при фабриці моделів. Ливарники ("Файбер-гласс") і мелюють стolars. Тільки з досвідом. Першорядні умовини праці, дуже добра нагода для дальших користей. Зголошуватись цілий тиждень: WELCH SCIENTIFIC CO.
331 East 38th St., New York
Tel.: MU 9-2927

Ваканції — Vacations

МОРСЬКИЙ РЕСОРТ
Користайтесь з найбільш безпечних ОКЕАНІЧНИХ КУПЕЛІВ на розкішнім літнім resortі у Wildwood Crest, N. J.
у Вільї "ЛІДІЯ"
(Д-р Роман і Зулана САПОВИЧ)
— знайдете —
товариську атмосферу, гарні вигідні кімнати і апартаменти з приватними лазнями.

НИЗЬКІ ЦІНИ. — РОДИННІ ЗНИЖКИ. ДЛЯ ДІТЕЙ
ВЕЛИКЕ ПОДВІР'Я ДО ЗАБАВИ. БЛИЗЬКО ДО МОРЯ.
По замовленню й інформації пишть або телефонуйте до:
— LIDIA —
Apartments and Rooms
128 E. CROCVS ROAD — WILDWOOD CREST, N.J.
Phone: 622-3348 Area Code 609.

HELP WANTED MALE

*Layout Sheet Metal Operators
*Engine Lathe Operators "A"
*Turret Lathe Operators "A"
*Machinist "B"
*Panel & Control Wiremen
*Plumber

EXPERENCED — FULL TIME
GOOD SALARY — EXCELLENT BENEFITS
Apply Personnel Dept.
BOGUE ELECTRIC MFG. CO.
106 Pennsylvania Ave., Paterson, N. J. Bus # 4
An Equal Opportunity Employer

ТАРЗАН, ч. 5 480. Фітс маршус до узбережжя.

Клайд Фітс прямував до узбережжя при допомозі туби.

А тимчасом тисячі миль від гарячих джунглів мав статися фантастичний випадок, який мав вплинути на долю Тарзана.

ARKA Company

48 E. 7th St.
Tel.: GR 3-3550, New York City
Виробник місяця СЕРПНЯ
"ARKA" закрита в НЕДІЛЮ.

Різне

Українське Василькове Бюро
ROMAN PARCEL SERVICE
141 2nd Ave., New York City
Tel.: GR 5-7430 — вивіз —
НАДАЛИ ПАЧКИ з одягом і дуже добрі ХАРЧЕВІ. Різноманітні, машини до праці і шиття і т. д. Урядові години: від 8:30-7 веч. Субота до 6 веч. В ЛІПНІ СЕРПНІ в неділю закрито.

ПОТРЕБУЄТЕ ГРОШЕЙ?
Позики на оплату студій, купівлю і направи домі, авт, лікарські рахунки і асид потреби
Самопоміч
558 Summit Ave.
Jersey City 6, N.J.
Tel.: 795-4061 (між 6-3 веч.)

Business Opportunity
ПРАЦЮЮ ДЛЯ СЕБЕ САМОГО У ЛЕГКОМУ ПРОМІСЛІ ЧИСТНИ ЗАРІБКУ: \$9.70 НА ГОДИНУ
Гарна компанія у Далласі, що виготовляє синтетичний мармур для будівельного промислу і мебел з розподільними в Нью-Йорку, — пошуку відповідальності особи для виготовлення нашого продукту на місці, що заощадить кошти транспорту.
Цю особу перевезуть літаком до Далласу для кількоденного інтенсивного навчання у продукційних процесах і торговельних тайнах. Ваша інвестиція 3,000 до 4,500 дол. буде забезпечена вирадом, підвизначенням формами, трьома тонами матеріалу і компанійною умовою. Зголошуватись до:
Mr. COOPERSMITH
PE 6-3400 Ext. 2011

Купуйте в підприємстві, що оголошується в "Свободі"

Funeral Directors
Theodore WOLININ, Inc.
Директор
Похоронного Заведення
123 East 7th Street
NEW YORK, N. Y. (9)
Tel.: GR 5-1437
СОЛІДНА ОБСЛУГА

ІВАН КОВАЛЬЧУК
FUNERAL HOME
Completely
AIR CONDITIONED
Займається Похоронами в стейт NEW JERSEY
Ціни приступні для всіх. Обслуговує чесна й найкраща. У випадку смутку в родині, кличте, як в день, так і вночі:
JOHN KOWALCHUK
129 Grand Street
(cor. Warren Street)
JERSEY CITY 2, N. J.
Tel.: HEnderson 4-5131

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку ДАРОМ.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

ПОЗИЧКА НА НОВІ АВТА

\$4
РІЧНО
ВІД
\$100

ПЛАТНА ДО 36 МІСЯЦІВ

(Забезпечення на авто може бути виключене)

Сума позички	Місячна сплата
\$ 1,000.—	\$ 31.11
\$ 1,500.—	\$ 46.66
\$ 2,000.—	\$ 62.22
\$ 2,500.—	\$ 77.78
\$ 3,000.—	\$ 93.33

Уживані авта фінансовані за низькими ратами

HUDSON COUNTY NATIONAL BANK

JERSEY CITY
BAYONNE
NOBOKEN
UNION CITY
WEEHAWKEN
NORTH BERGEN
GUTTENBERG

У В-ї "СВОБОДА" вийшла нова книжка д-ра Л. ЛУЦЕВА
ОЛЬГА КОБИЛЯНСЬКА

В цій великій автор подав правдивий образ життя Великої Письменниці і амальовує горість її творчість, як і Наталя Верковичева, кирила, що "ласне" полудне, поємне всіх ліхих і порожніх обставин, що переслідували її та її народ.

На основі фактів автор відсидів твердження советських літературознавців, які роблять із Кобилянської авторки "Парівня" та "Апостола черв'ї", — прихильницею московсько-комуністичної диктатури в Україні.

В книжці 10 ілюстрацій. • Колірною обкладинка Т. ПУМІЛОВИЧА
Ціна — \$1.00

Замовлення і належність чеками або поштовими переказами сюди: СВОБОДА — 81-83 Grand Street, Jersey City, N.J. 07303

Клайд Фітс прямував до узбережжя при допомозі туби.

А тимчасом тисячі миль від гарячих джунглів мав статися фантастичний випадок, який мав вплинути на долю Тарзана.

Клайд Фітс прямував до узбережжя при допомозі туби.

А тимчасом тисячі миль від гарячих джунглів мав статися фантастичний випадок, який мав вплинути на долю Тарзана.